

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012-2015

Πλαίσιο διαλόγου με κόμματα και φορείς

Μάρτιος 2011

Η Ελλάδα για πρώτη φορά αποκτά μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό σχεδιασμό

- Η μετάβαση σε πολυετείς προγραμματικούς προϋπολογισμούς αποτελεί **προγραμματική δέσμευση της Κυβέρνησης** και αίτημα μεγάλης μερίδας του Κοινοβουλευτικού σώματος.
- Μετά τα Προγράμματα Σταθερότητας και Ανάπτυξης που περιέγραφαν μόνο γενικούς δημοσιονομικούς στόχους, **το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής αποτελεί ένα μεγάλο βήμα στην εμπέδωση της έννοιας του πολυετούς προγραμματισμού των οικονομικών του δημοσίου.**
- Για πρώτη φορά η Ελλάδα αποκτά, μέσα από μια συλλογική διαδικασία διαβούλευσης, **μεσοπρόθεσμο σχεδιασμό.**
- Για πρώτη φορά η Ελλάδα **χαράζει υπεύθυνα και συλλογικά μια πολυετή δημοσιονομική στρατηγική που ψηφίζεται από την Βουλή.**

Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Στρατηγικό Πλαίσιο: Στόχοι

Η βέλτιστη δυνατή μακροχρόνια εξέλιξη για το δημόσιο χρέος και κατ' επέκταση οι στόχοι του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού Στρατηγικού Πλαισίου συνοψίζονται στα εξής:

- **Δημοσιονομική προσαρμογή**, ώστε το έλλειμμα Γενικής Κυβέρνησης να μειωθεί κάτω από το 3% του ΑΕΠ έως το 2014 και να διατηρηθούν μεγάλα πρωτογενή πλεονάσματα στη συνέχεια
- **Ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα**, ώστε ο ονομαστικός ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ να ξεπεράσει το 3% έως το 2014 και να συνεχίσει να αυξάνεται διατηρώντας μακροπρόθεσμο ένα μέσο ρυθμό αύξησης τουλάχιστον 5%
- **Αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας**, που θα συνεισφέρει στην ανάπτυξη, παράλληλα με τη δραστική μείωση του δημόσιου χρέους
- **Κοινωνική προστασία**, ώστε η δημοσιονομική προσαρμογή και η ανάπτυξη να πραγματοποιηθούν με δίκαιο και βιώσιμο τρόπο

Ο Μεσοπρόθεσμος σχεδιασμός είναι νόμος του Κράτους

Με τον Νόμο 3871/2010 που ψήφισε το Ελληνικό Κοινοβούλιο τον Ιούλιο του 2010 το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής περιέχει:

- Τους μεσοπρόθεσμους στόχους για τη Γενική Κυβέρνηση
- Την περιγραφή και αξιολόγηση των μακροοικονομικών και δημοσιονομικών εξελίξεων και προβλέψεων για τα δύο προηγούμενα έτη, το τρέχον έτος, το έτος προϋπολογισμού και τα επόμενα τρία έτη
- Όλες τις παραδοχές των οικονομικών και δημοσιονομικών προβλέψεων (ελαστικότητες και ποσοστά συμμόρφωσης για τις κύριες πηγές των εσόδων, αριθμό εργαζόμενων, μισθολογικές και συνταξιοδοτικές εξελίξεις, παροχές, δαπάνες αγαθών και υπηρεσιών, δαπάνες επενδύσεων και δαπάνες τόκων)
- Τις κύριες πηγές κινδύνου για τις δημοσιονομικές προβλέψεις
- Το στόχο για το έλλειμμα της Γενικής Κυβέρνησης
- Ανώτατα όρια δαπανών (Υπουργείων, ΟΤΑ, φορείς κοινωνικής ασφάλισης, νοσοκομεία, αποθεματικό)

Μεσοπρόθεσμος σχεδιασμός και συναίνεση

Ο νόμος 3871/2010 για τη δημοσιονομική διαχείριση και ευθύνη ψηφίστηκε εκτός από την Κοινοβουλευτική ομάδα της πλειοψηφίας και από την αξιωματική αντιπολίτευση και από το ΛΑΟΣ.

Το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο συντάσσεται φέτος και σύμφωνα με τον νόμο καλύπτει την περίοδο 2012-2015.

Επιλογή της Κυβέρνησης είναι η σύνταξη του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής μέσα σε ένα πλαίσιο ευρείας διαβούλευσης με πολιτικά κόμματα, κοινωνικούς εταίρους, επιστημονικούς φορείς και πολίτες.

Η μεγάλη πρόκληση: Ο έλεγχος του δημόσιου χρέους

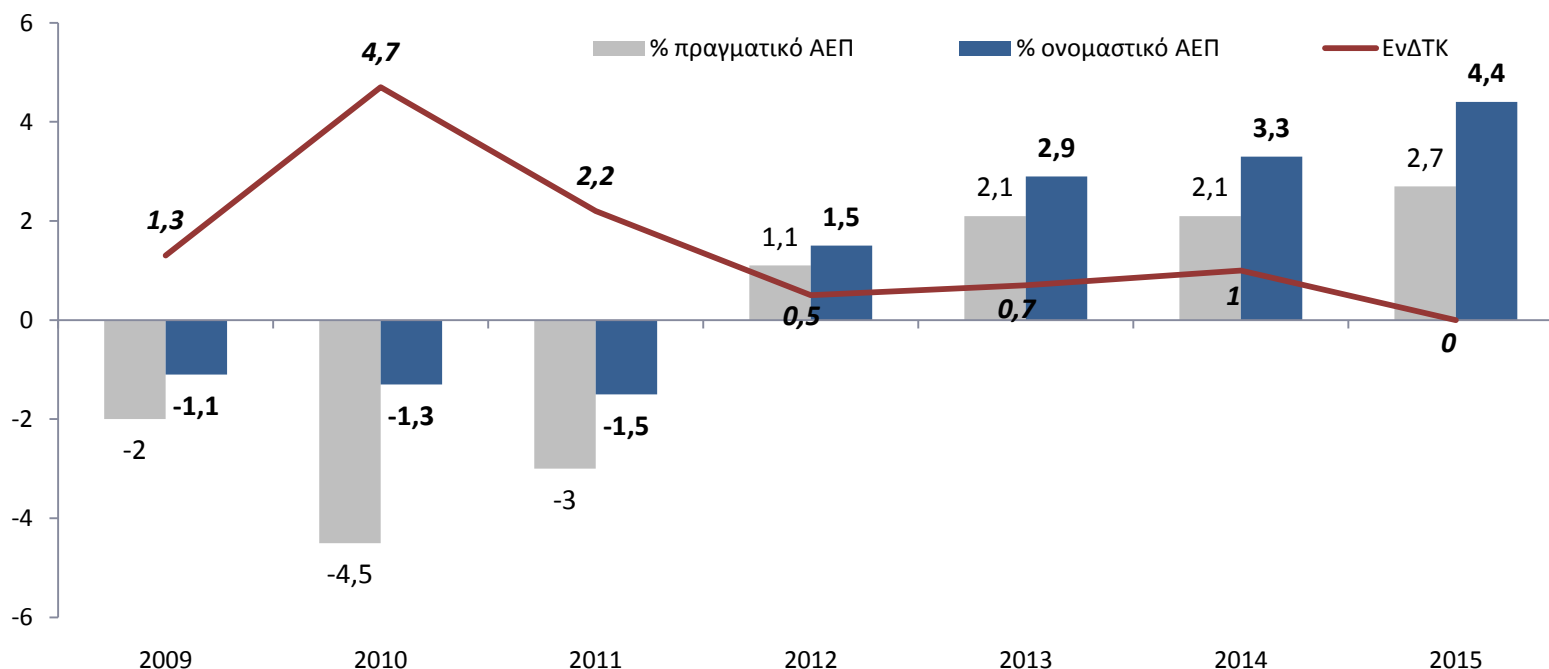
Μια κοινωνία για να μπορεί να σχεδιάζει το μέλλον της θα πρέπει να διασφαλίζει τη βιωσιμότητα του ευρύτερου οικονομικού και δημοσιονομικού πλαισίου.

Για την Ελλάδα η μεγάλη πρόκληση των επόμενων ετών αποτελεί ο έλεγχος και η συγκράτηση του δημόσιου χρέους.

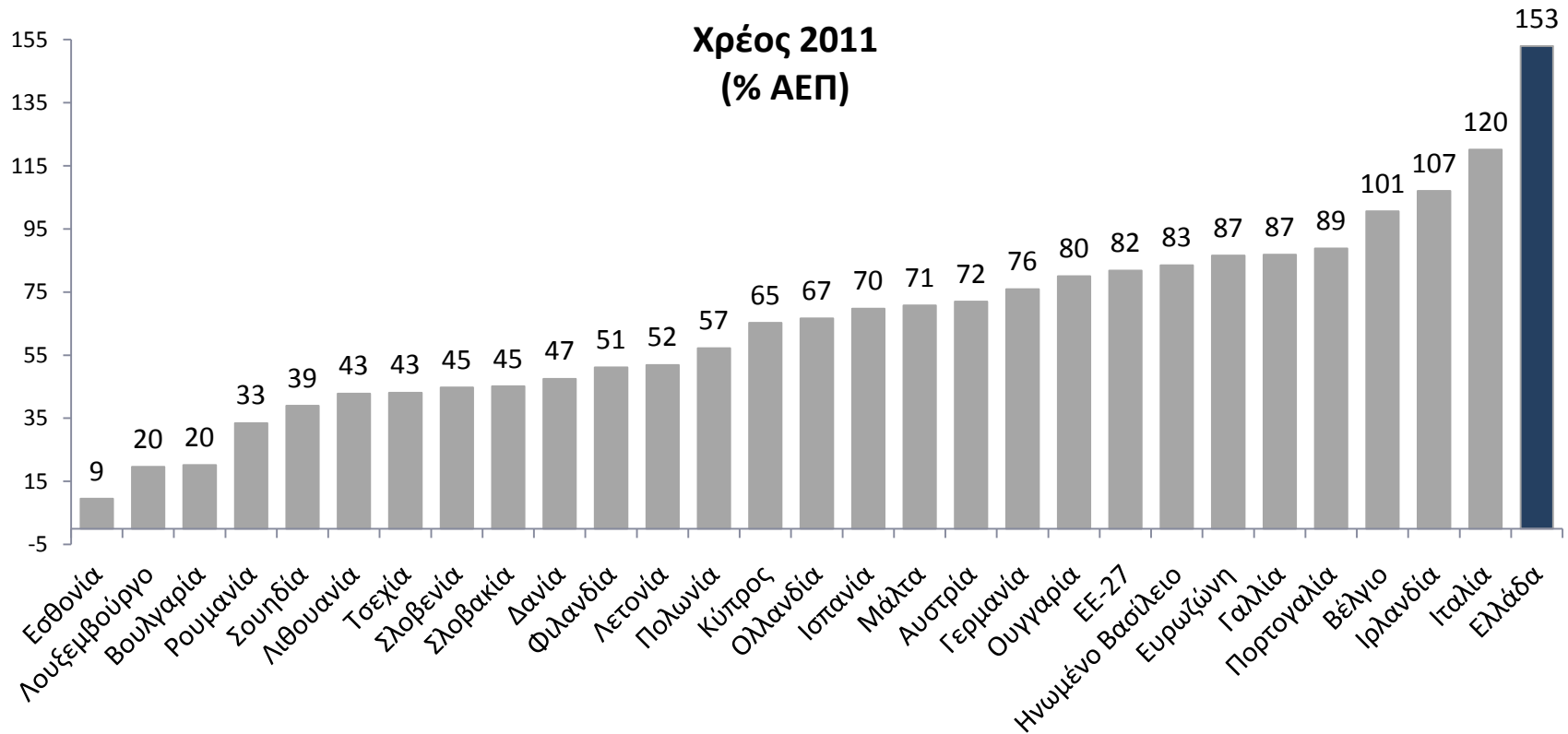
Το οικονομικό περιβάλλον

Στην τρέχουσα οικονομική συγκυρία:

- Οι προοπτικές ανάπτυξης διεθνώς και ιδιαίτερα στην Ευρωζώνη παραμένουν περιορισμένες
- Οι αναταράξεις στις διεθνείς αγορές και ιδιαίτερα στις περιφερειακές οικονομίες είναι πολύ πιθανό να συνεχιστούν
- Η ύφεση στην Ελλάδα το 2011 θα είναι μικρότερη από το 2010 (-3% έναντι -4,5% το 2010)

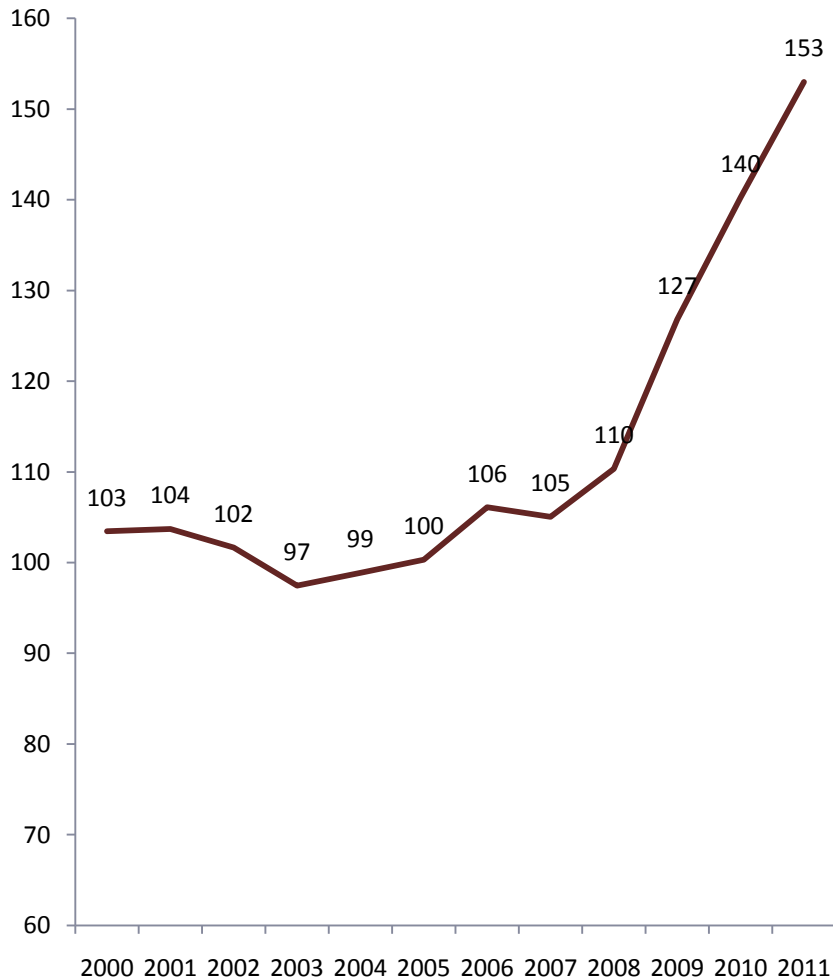

Η Ελλάδα το 2011 θα έχει το μεγαλύτερο χρέος στην ΕΕ

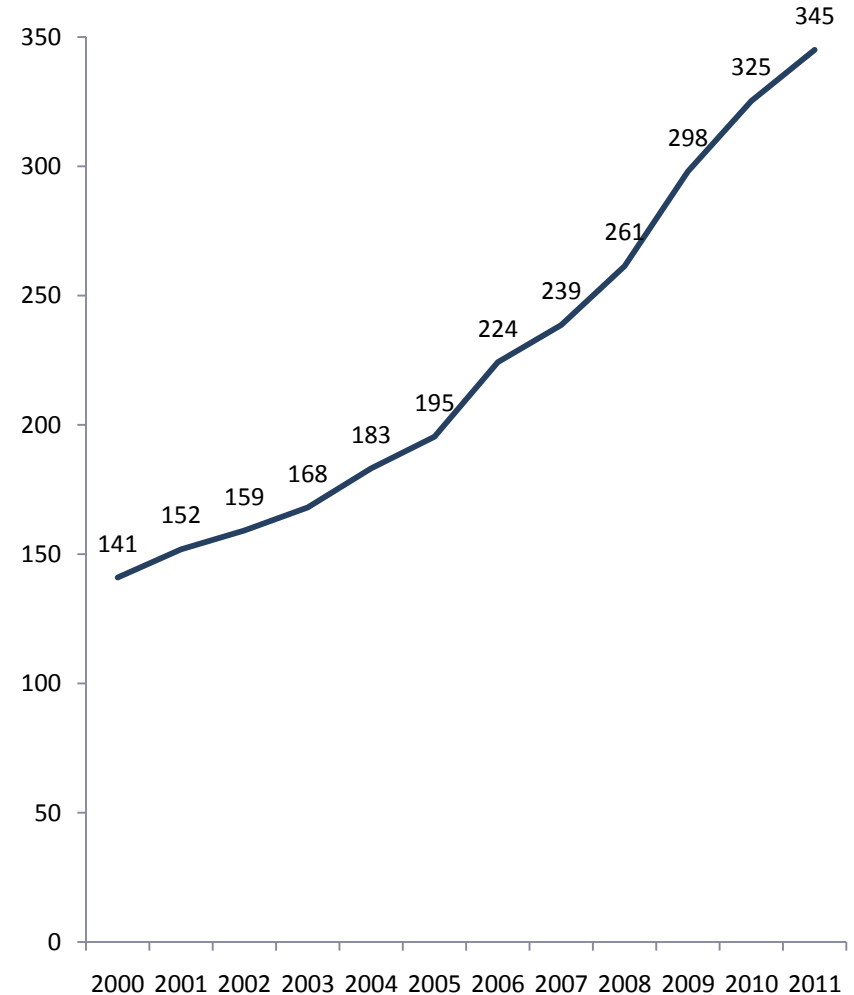

Διαχρονική εξέλιξη δημοσίου χρέους

Χρέος Γενικής Κυβέρνησης ως % ΑΕΠ

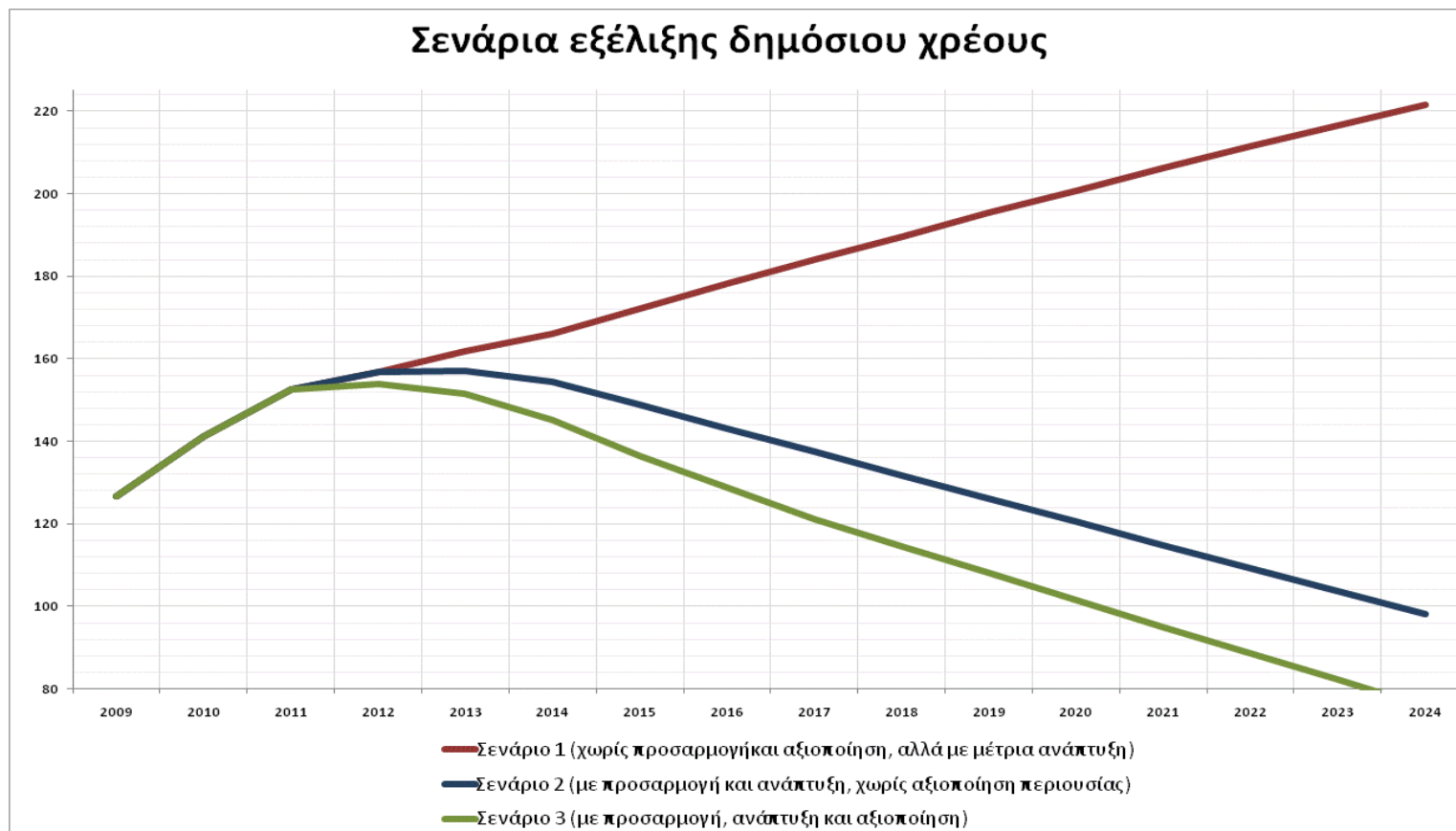
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης σε δισ ευρώ

Το δημόσιο χρέος μπορεί να μειωθεί

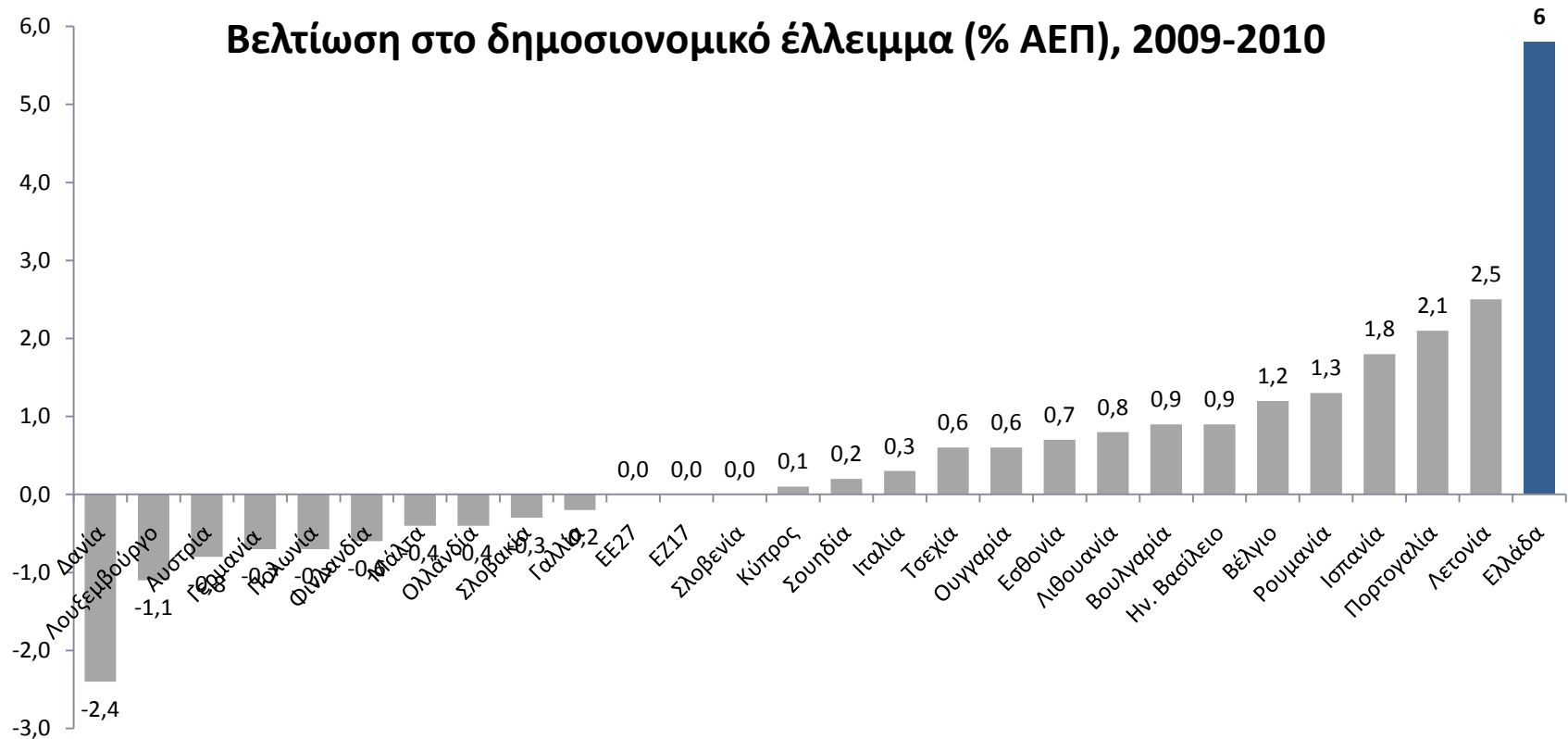
Το δημόσιο χρέος μπορεί να μειωθεί μέσα από ένα πρόγραμμα που στοχεύει σε:

- Δημοσιονομική προσαρμογή (πρωτογενή πλεονάσματα πάνω από 5,5%)
- Ανάπτυξη (ονομαστικούς ρυθμούς ανάπτυξης πάνω από 2%)
- Αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας (1-2% του ΑΕΠ για 5 χρόνια)
- Καλύτερους όρους δανεισμού (ως αποτέλεσμα όλων των παραπάνω)

Το 2010 καταφέραμε τη μεγαλύτερη μείωση ελλείμματος στην ΕΕ

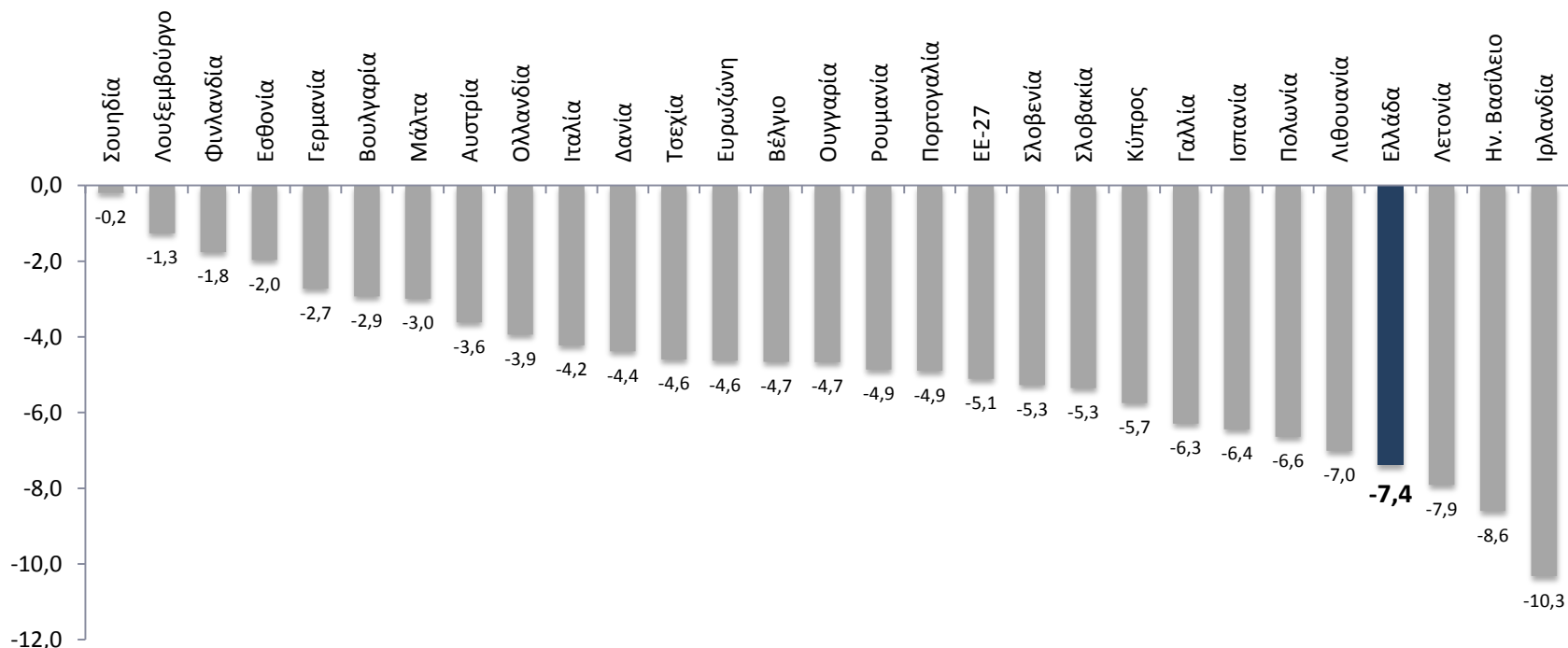
Η μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος κατά 6 μονάδες είναι η μεγαλύτερη που επιτεύχθηκε το 2010 από οποιαδήποτε άλλη χώρα στην ΕΕ.

Η Ελλάδα το 2011 θα έχει το τέταρτο μεγαλύτερο έλλειμμα στην ΕΕ

Η Ελλάδα από πρώτη σε έλλειμμα χώρα της ΕΕ το 2009 καταφέρνει το 2011 να έχει το τέταρτο μεγαλύτερο έλλειμμα στην ΕΕ.

Έλλειμμα Γενικής Κυβέρνησης 2011 (% ΑΕΠ)

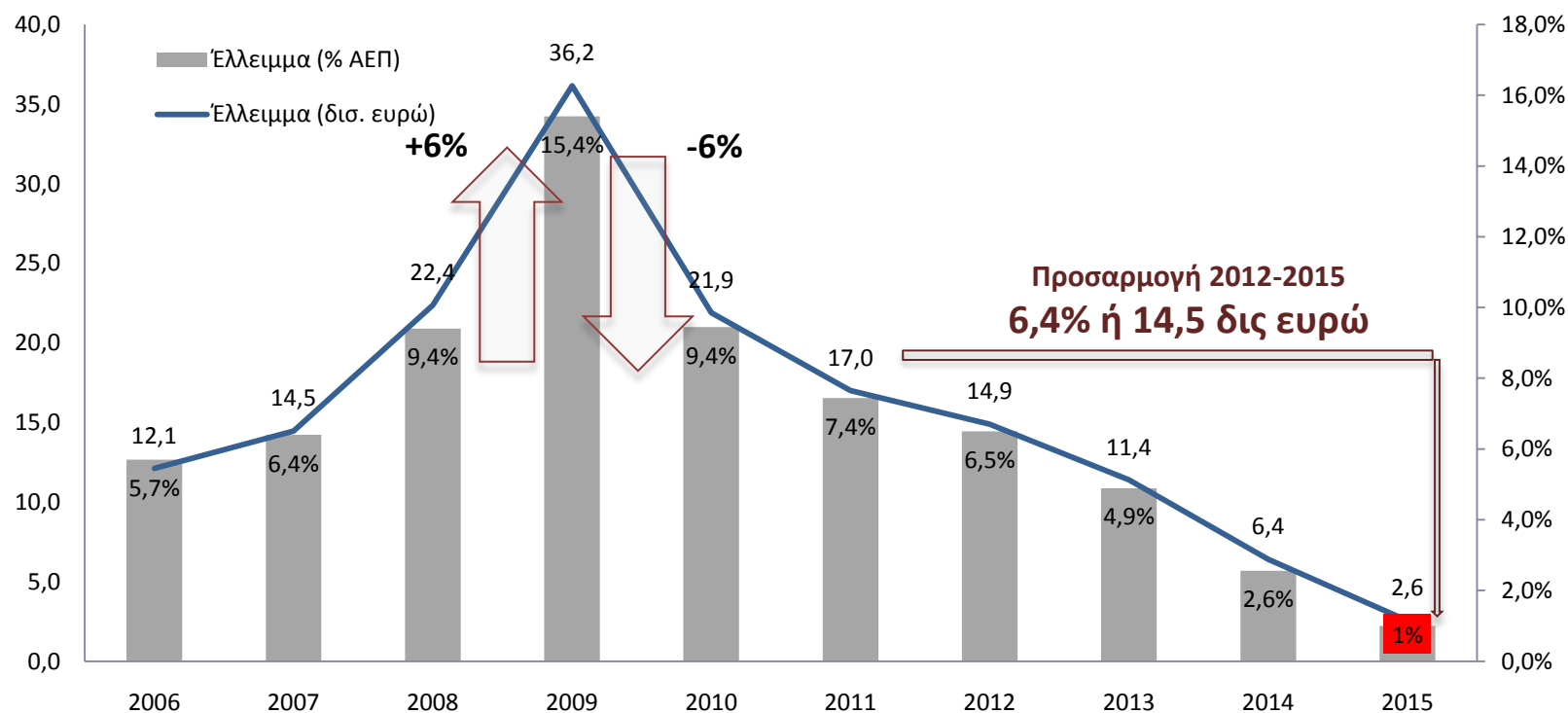
Το έλλειμμα μπορεί να μειωθεί

Μετά την απογραφή του 2004 δημοσιονομική προσαρμογή στο όριο του 3% που προβλέπει το Σύμφωνο Σταθερότητας δεν υπήρξε ποτέ.

Από το 2006 το έλλειμμα σε απόλυτο μέγεθος και ως ποσοστό του ΑΕΠ αυξανόταν συνεχώς.

Το 2010 πετύχαμε τη μεγαλύτερη μείωση του ελλείμματος που έχει επιτευχθεί ποτέ σε χώρα της Ευρωζώνης: 6% του ΑΕΠ ή 14 δισ. ευρώ.

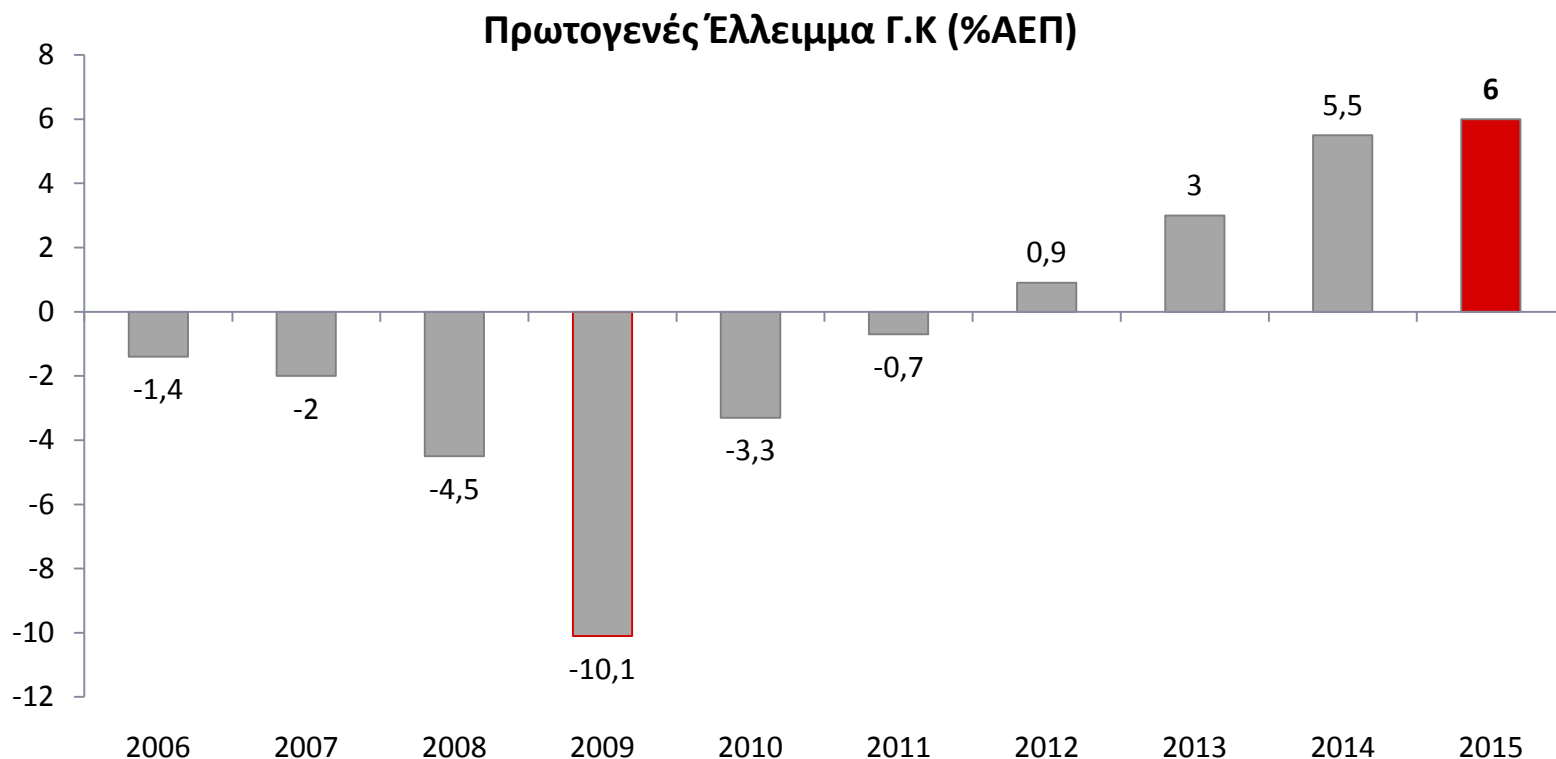
Έλλειμμα Γενικής Κυβέρνησης 2006-2015

Περιορίσαμε το πρωτογενές έλλειμμα

Το πρωτογενές έλλειμμα το 2010 μειώθηκε περίπου 7% του ΑΕΠ.

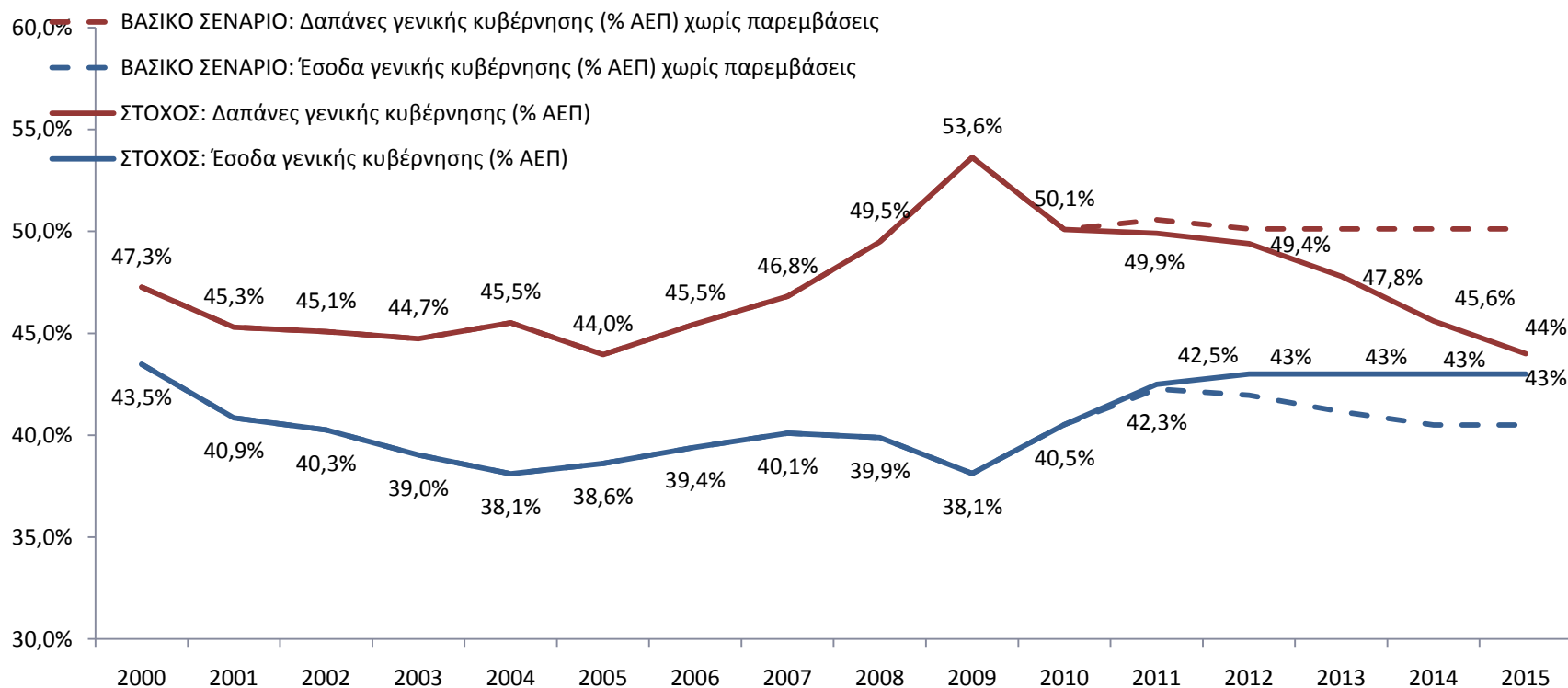
Στόχος είναι να πετύχουμε πρωτογενή πλεονάσματα της τάξεως του 6% του ΑΕΠ από το 2015.

Προσπάθεια θα πρέπει να γίνει και στα δύο σκέλη του Προϋπολογισμού

Στόχος του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου είναι να επιστρέψουν οι δαπάνες και τα έσοδα σε ιστορικά βιώσιμα επίπεδα.

Σενάριο και στόχοι εξέλιξης εσόδων και δαπανών Γενικής Κυβέρνησης

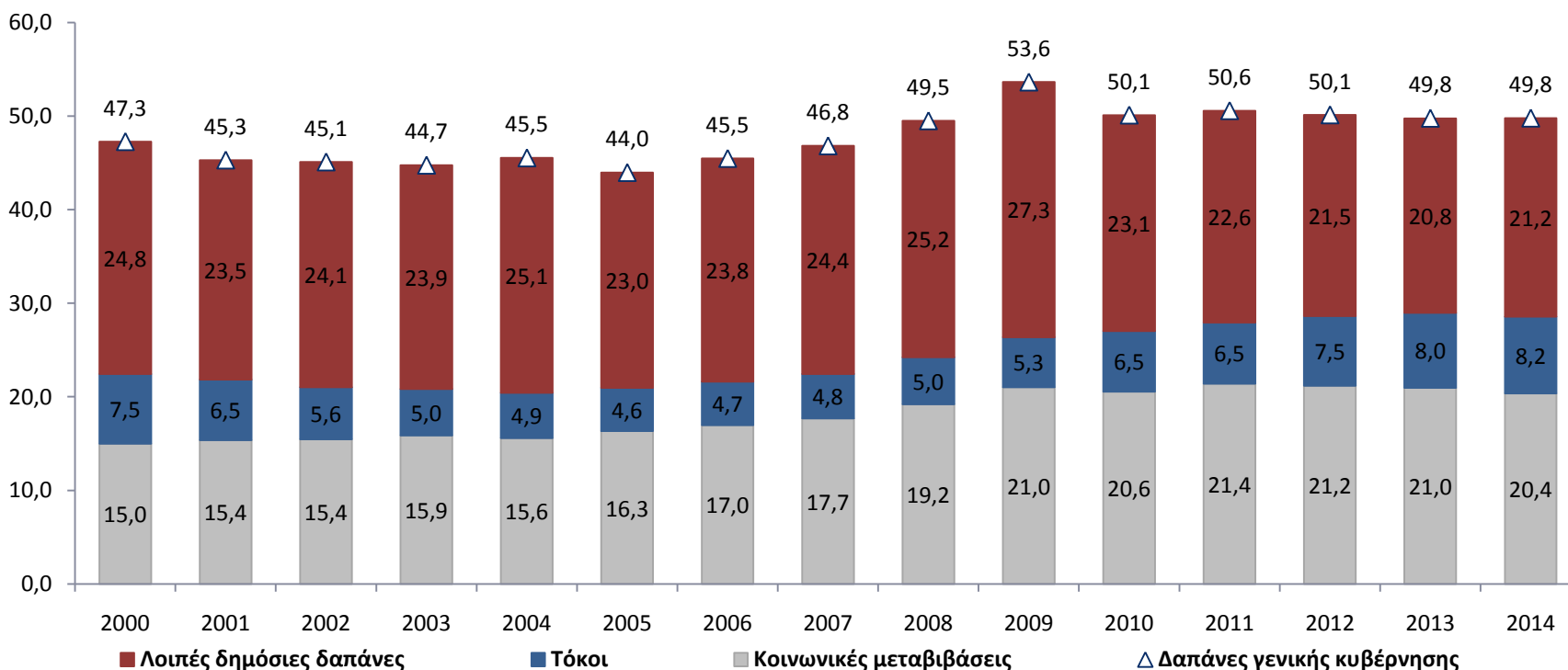

Κάποιες δαπάνες συνεχίζουν να αυξάνονται

Κατά τον σχεδιασμό της δημοσιονομικής προσπάθειας θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι οι δαπάνες τόκων (λόγω αύξησης του χρέους) και κοινωνικών (λόγω γήρανσης του πληθυσμού και ανεργίας) θα συνεχίσουν να αυξάνονται.

Η δημοσιονομική προσπάθεια για τη μείωση των δαπανών θα πρέπει να καλύψει και αυτές τις μεταβολές.

Κατηγορίες δαπανών Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)

Γιατί απαιτούνται παρεμβάσεις την περίοδο 2012-2015;

Από την πλευρά των δαπανών:

- Οι τόκοι αυξάνονται σημαντικά ως αποτέλεσμα της αύξησης του δημοσίου χρέους
- Η μισθολογική δαπάνη αυξάνεται λόγω ωρίμανσης
- Οι δαπάνες για κοινωνικές μεταβιβάσεις αυξάνονται ως αποτέλεσμα της αύξησης του αριθμού των συνταξιούχων, αλλά και των άλλων κοινωνικών επιδομάτων

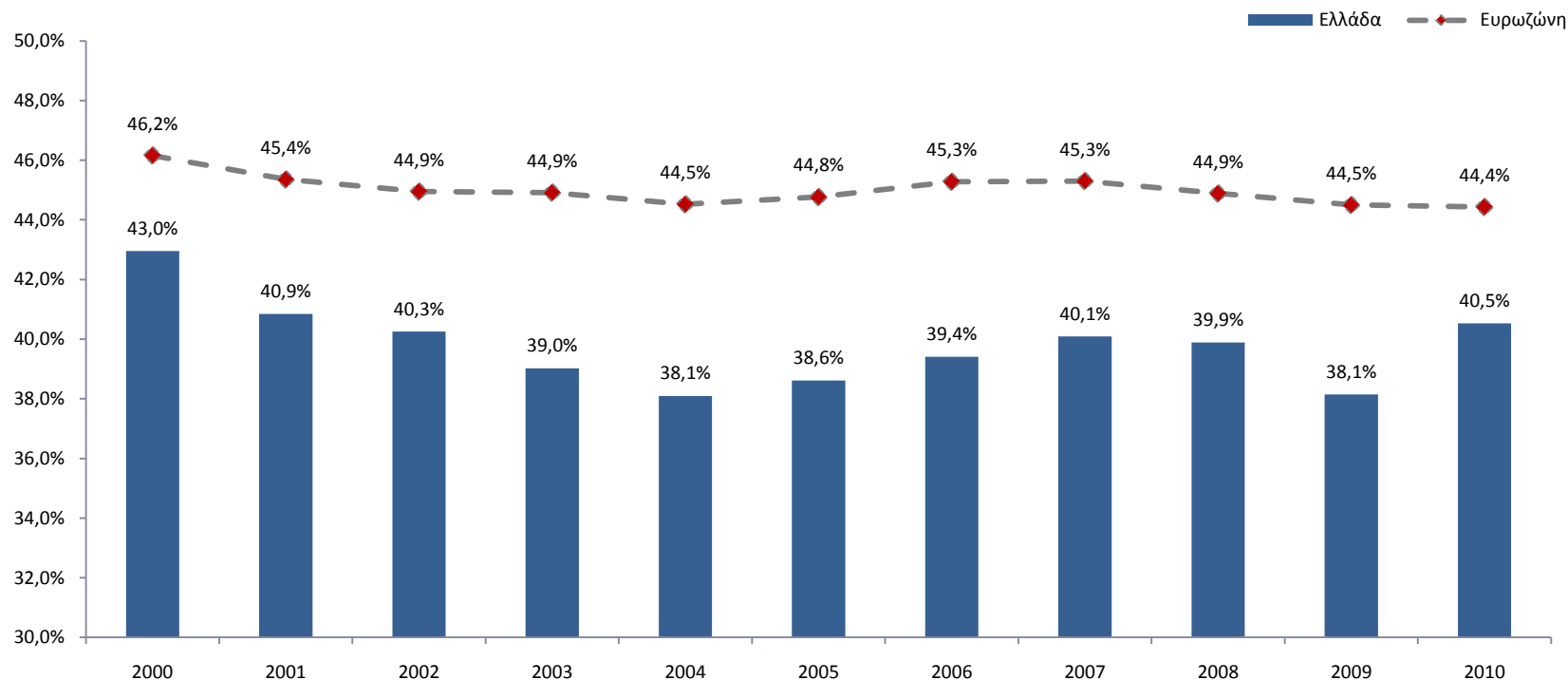
Από την πλευρά των εσόδων:

- Ενώ αναμένεται αύξηση των εσόδων ως αποτέλεσμα και της θετικής πορείας του ρυθμού ανάπτυξης και του εισοδήματος, απώλεια εσόδων εκτιμάται στο πεδίο των κοινωνικών και ασφαλιστικών εισφορών λόγω της μείωσης της απασχόλησης και των αποδοχών

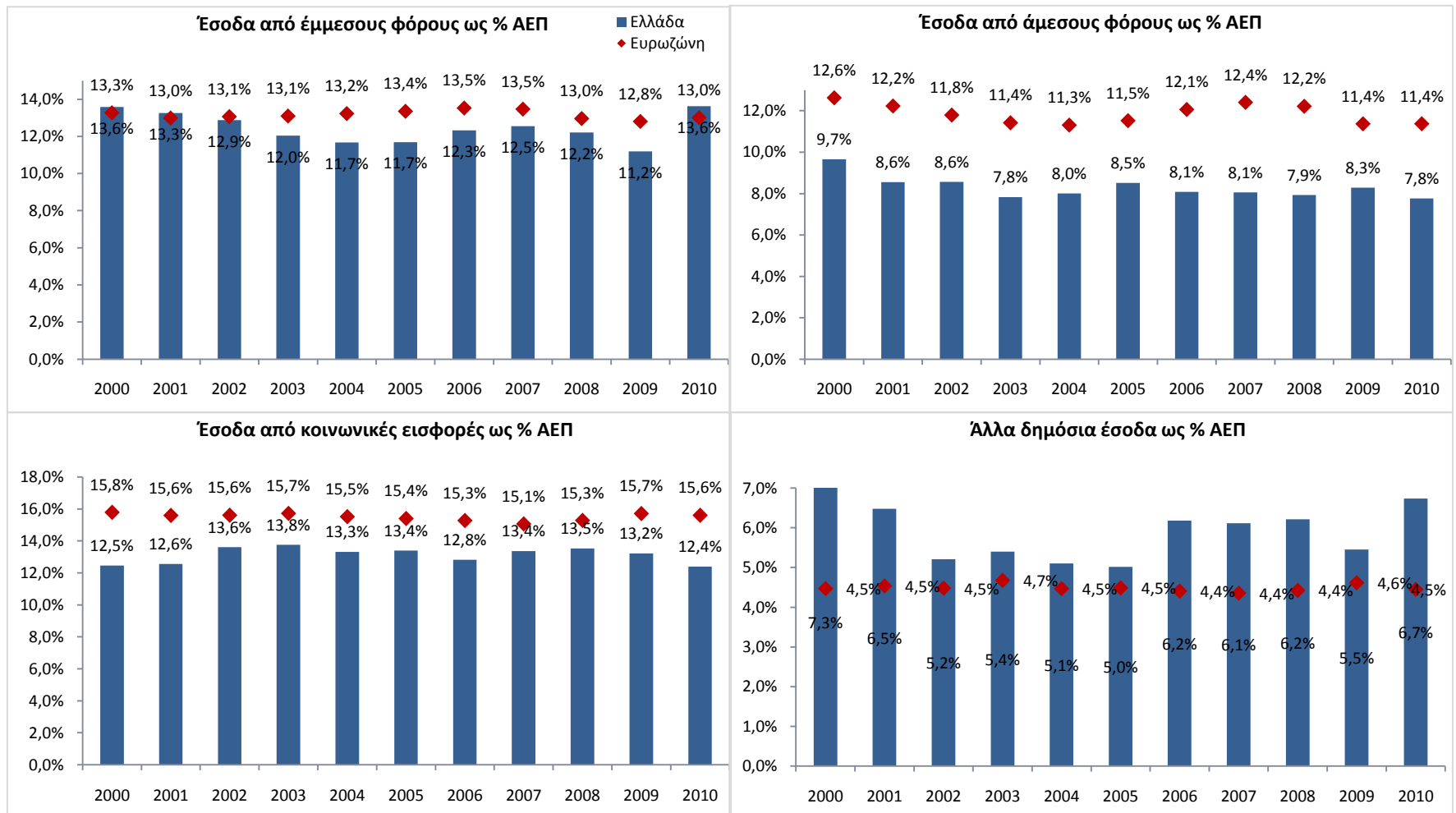
Τα έσοδα είναι πολύ χαμηλά ως % ΑΕΠ

Τα έσοδα ως ποσοστό του ΑΕΠ παραμένουν χαμηλότερα από το μέσο όρο της ΕΕ και της Ευρωζώνης – παρά το γεγονός ότι σε επίπεδο φορολογικών συντελεστών η Ελλάδα δεν απέχει πλέον σημαντικά από τις περισσότερες χώρες

Έσοδα Γενικής Κυβέρνησης % ΑΕΠ

Ιδιαίτερα χαμηλά είναι τα έσοδα από άμεσους φόρους και κοινωνικές εισφορές

Δημοσιονομική προσαρμογή 2012-2015

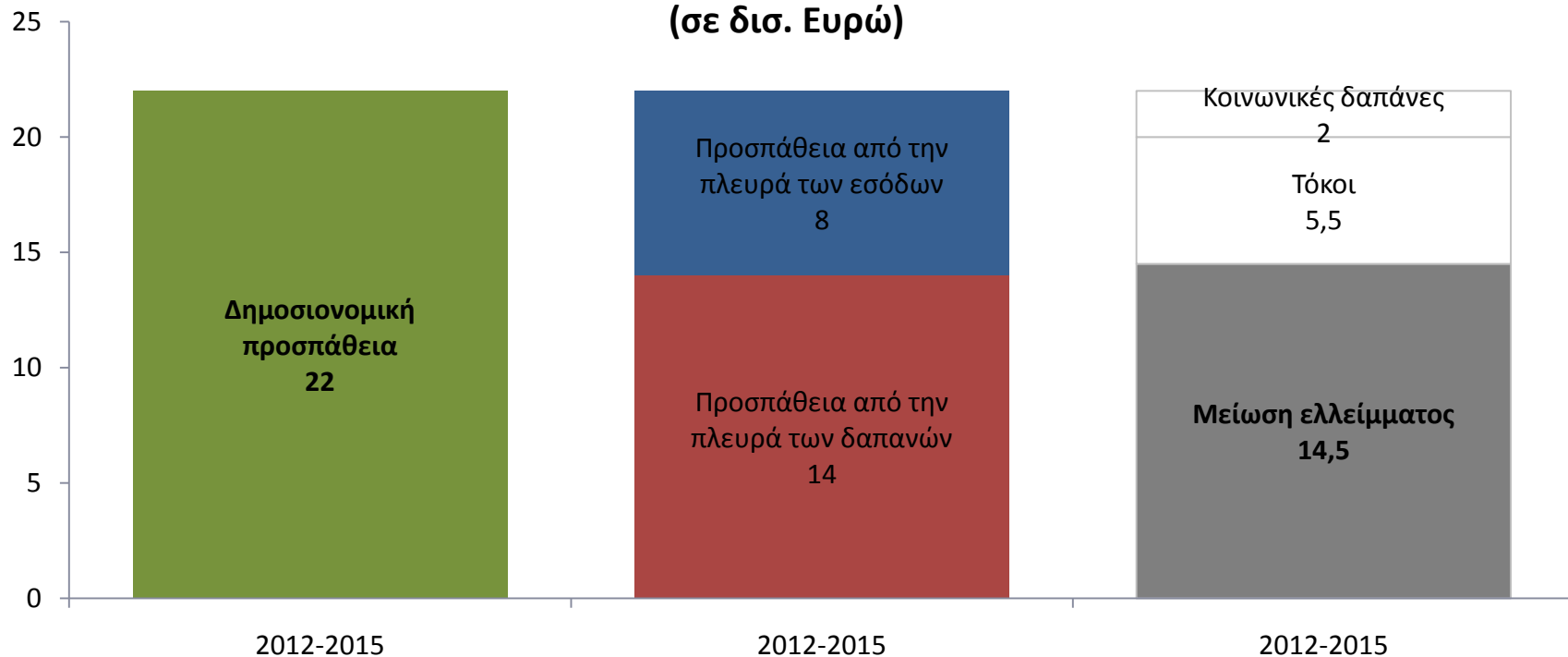
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ΑΝΑΓΚΑΙΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΣΤΟΧΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ (Δις ΕΥΡΩ)						
1. ΕΛΛΕΙΜΜΑ Γ.Κ., ΧΩΡΙΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ (ΜΕΤΑ ΤΟ 2011)	22	17	19	20	21	22
2. ΣΤΟΧΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΕΛΛΕΙΜΜΑ Γ.Κ.	22	17	15	11	6	2,6
3. ΥΨΟΣ ΑΝΑΓΚΑΙΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΣΤΟΧΟΥ (2-1) / ΣΩΡΕΥΤΙΚΑ			7	11	18	22
ΑΝΑΓΚΑΙΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΣΤΟΧΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ (% ΑΕΠ)						
1. ΕΛΛΕΙΜΜΑ Γ.Κ., ΧΩΡΙΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ	9,4	7,4	9,5	9,5	9,5	9,5
2. ΣΤΟΧΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΕΛΛΕΙΜΜΑ Γ.Κ.	9,4	7,4	6,4	4,8	2,6	1,0
3. ΥΨΟΣ ΑΝΑΓΚΑΙΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΣΤΟΧΟΥ (2-1) / ΣΩΡΕΥΤΙΚΑ			3,1	4,7	8	9,5

Μέρος της δημοσιονομικής προσπάθειας θα απορροφηθεί από αυξήσεις δαπανών

Η προσπάθεια προβλέπεται να είναι κατά 2/3 από την πλευρά των δαπανών και κατά 1/3 από την πλευρά των εσόδων.

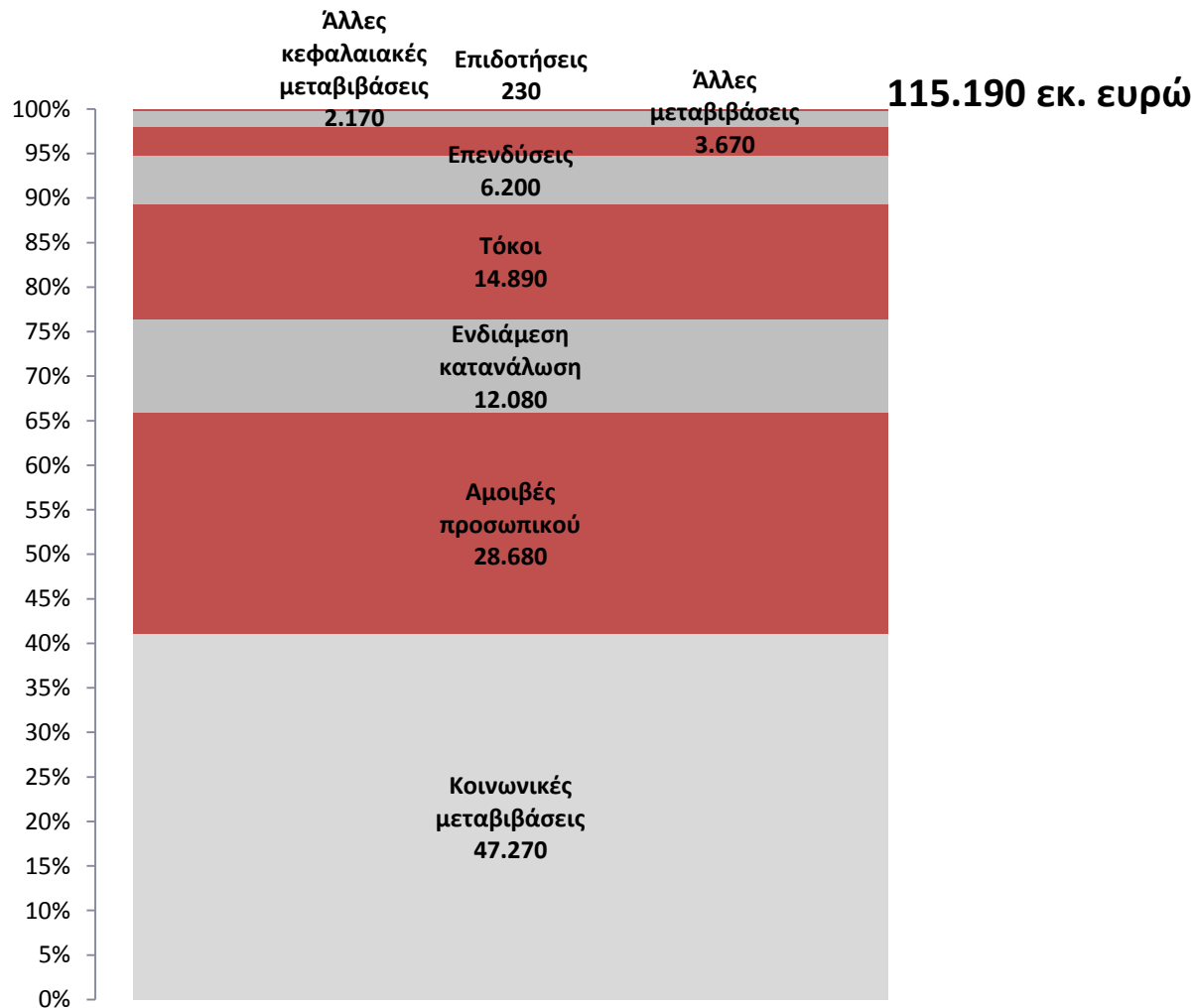
Η προσπάθεια των 22 δισ. ευρώ είναι αναγκαία για την μείωση του ελλείμματος κατά 14,5 δισ. ευρώ αφού περίπου 7,5 δισ. ευρώ είναι η αυτόνομη αύξηση των δαπανών για κοινωνικές μεταβιβάσεις, άλλες σχετικές δαπάνες και τόκους.

**Δημοσιονομική προσαρμογή και δημοσιονομική προσπάθεια
(σε δισ. Ευρώ)**

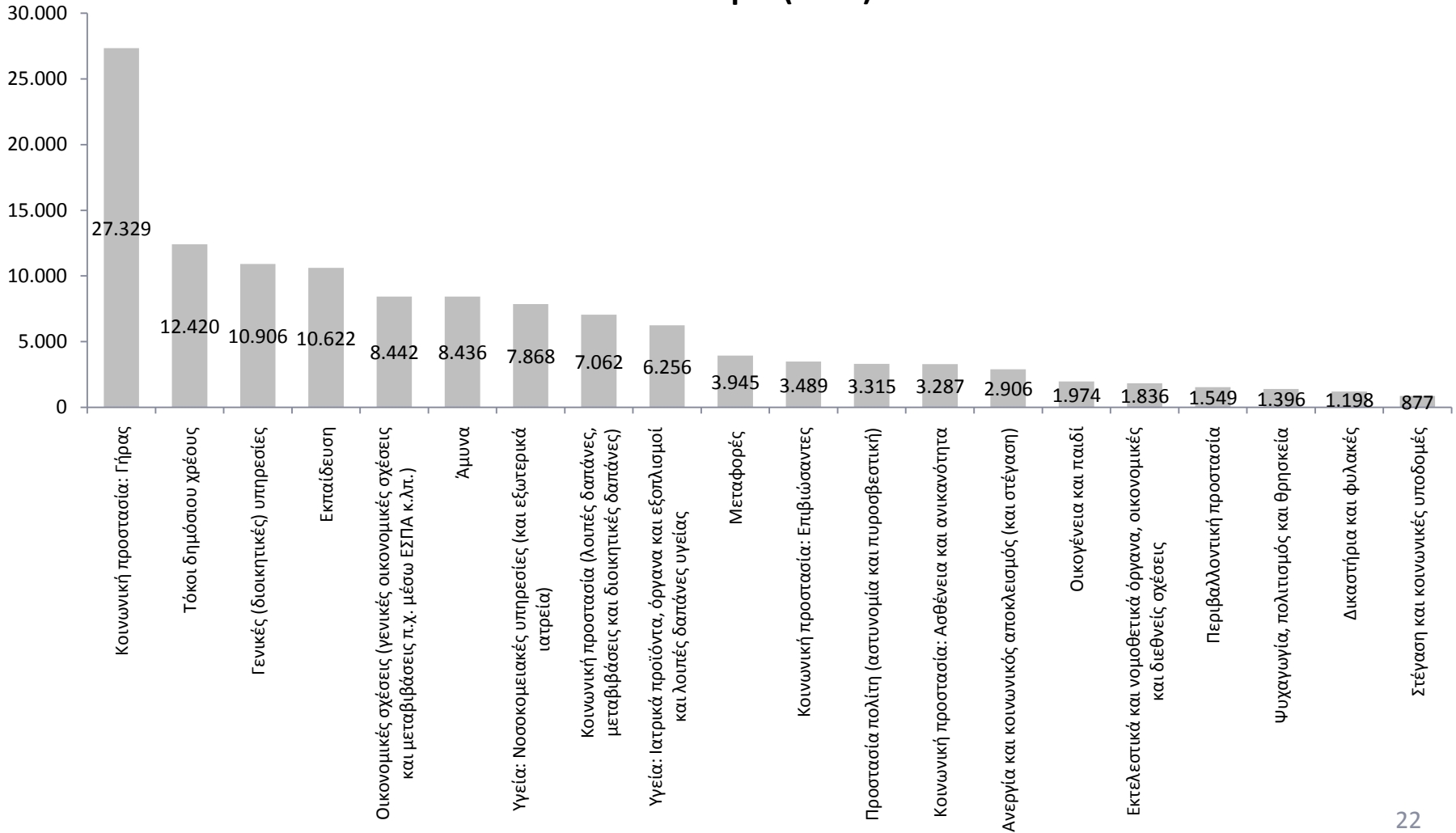
Περίπου 65% των δαπανών είναι μισθοί και κοινωνικές μεταβιβάσεις

Δαπάνες Γενικής Κυβέρνησης κατά κατηγορία
σε εκ. Ευρώ (2010)

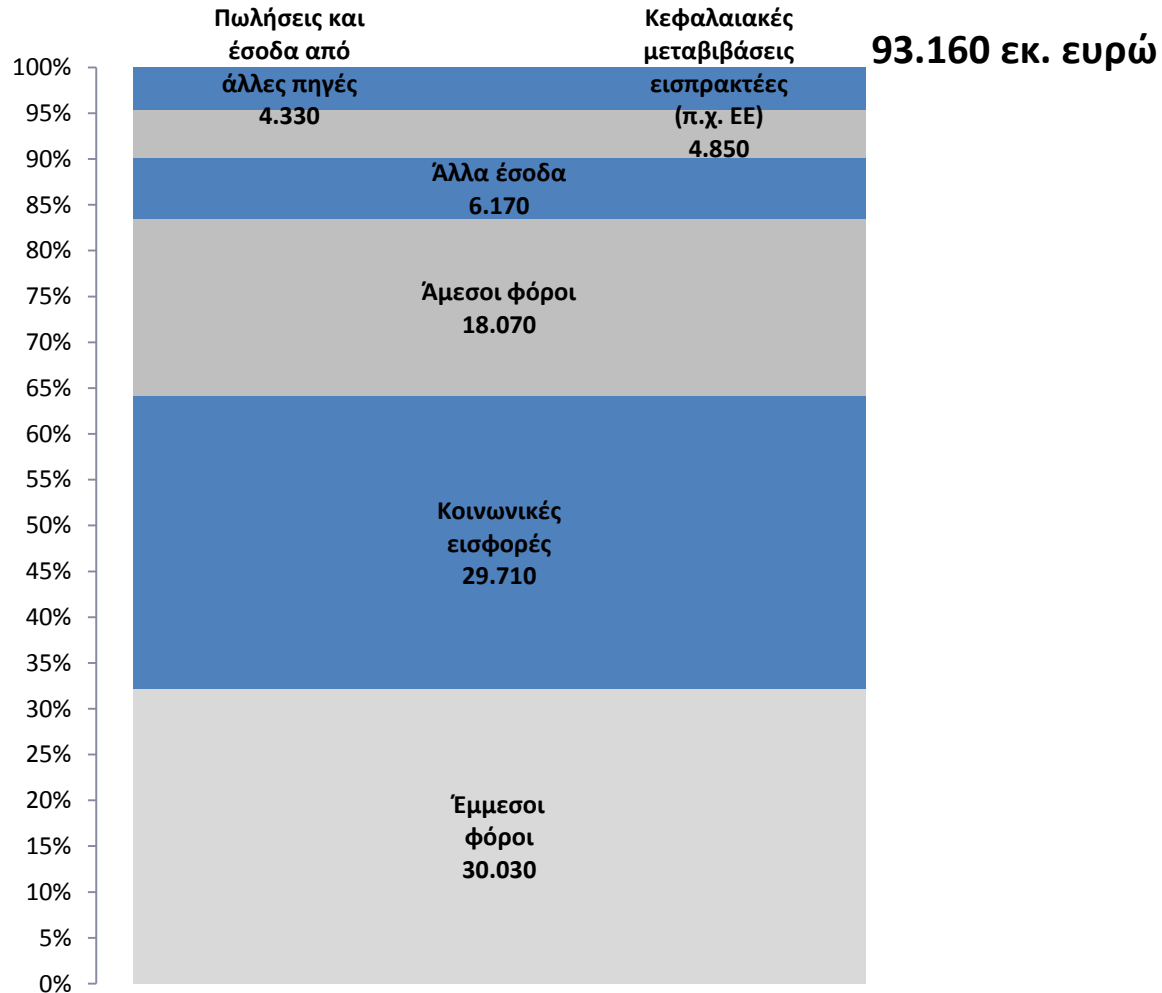
Δαπάνες Γενικής Κυβέρνησης κατά τομέα πολιτικής

Ενδεικτική κατανομή δαπανών Γενικής Κυβέρνησης κατά τομέα πολιτικής
σε εκ. Ευρώ (2009)

Περίπου 85% των εσόδων είναι φόροι και κοινωνικές εισφορές

Έσοδα Γενικής Κυβέρνησης κατά κατηγορία
σε εκ. Ευρώ (2010)

Περιεχόμενα Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου

Το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο θα περιλαμβάνει:

- συντηρητικές μακροοικονομικές προβλέψεις,
- βασικό σενάριο με προβολές εσόδων και δαπανών για το Κράτος και για τους άλλους κρατικούς φορείς,
- περιγραφή μόνιμων δημοσιονομικών παρεμβάσεων, χρονοδιάγραμμα και ποσοτικοποίηση,
- ετήσια ανώτατα όρια δαπανών για κάθε υπουργείο και στόχους για άλλους φορείς,
- δημοσιονομικές προβολές για τη γενική κυβέρνηση μετά τις παρεμβάσεις,
- μακροπρόθεσμες προβολές του χρέους,
- κλαδικά σχέδια παρεμβάσεων σε τομείς όπως
 - οι δημόσιες επιχειρήσεις, άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και ειδικοί λογαριασμοί,
 - η αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής,
 - η μισθοδοσία του δημοσίου,
 - η δημόσια διοίκηση,
 - οι κοινωνικές δαπάνες,
 - οι δημόσιες επενδύσεις και οι αμυντικές δαπάνες.

Χρονοδιάγραμμα

Έως τα μέσα Μαρτίου 2011: Διάλογος με κοινωνικούς εταίρους και πολιτικά κόμματα

Τέλος Μαρτίου 2011: Πρώτο σχέδιο του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού Πλαισίου

1-15 Απριλίου 2011: Πρόγραμμα Σταθερότητας με βάση το πρώτο σχέδιο του ΜΔΣΠ

Μέσα Απριλίου 2011: Έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο

Μέσα Απριλίου 2011: Αποστολή του τελικού σχεδίου του ΜΔΣΠ σε ΕΚΤ-ΔΝΤ-ΕΕ (μαζί με το Πρόγραμμα Σταθερότητας)

Αρχές Μαΐου 2011: Κατάθεση ΜΔΣΠ στην Βουλή

Μέσα Μαΐου 2011: Ψήφιση ΜΔΣΠ από την Βουλή